

fyzik, -a м. 1. физик (*специалист или студент по физика*) 2. остар. лекар (началник на здравна служба)

fyzik|a, -y ж. 1. физика: **jaderná (atomová, teoretická, experimentální) ~a** ядрена (атомна, теоретическа, експериментална) физика; **učebnice ~y pro devátou třídu** учебник по физика за девети клас 2. *учил. жарг.* кабинет по физика

fyzikáln|í, -í, -í физически, физичен: **~í zákony** физически закони; **~í pokusy** физически опити, експерименти; **~í chemie** физикохимия; **~í léčba** физиотерапия

fyzioognomick|ý, -á, -é физиономичен

fyzioognomi|e, -e ж. 1. физиономия, лице 2. физиономия, облик, характер

fyziologicalk|ý, -á, -é биол. мед. физиологичен: **~ý jev** физиологично явление; **~á reakce** физиологична реакция; **~ý roztok** физиологичен разтвор

fyziolog|e, -e ж. физиология

fyzioterapeut, -a м. физиотерапевт

fyzioterapeutick|ý [-ty-], -á, -é физиотерапевтичен

fyzioterapi|e, -e ж. физиотерапия

G

g, G 1. чешкият съгласен звук [g] и буквата **g**, която го обозначава 2. [gé] и **gé** нескл. ср. название на съгласния звук [g] и на буквата **g**: **vyslovit g** произнеса g; **napsat malé g, velké G** напиша малко g, главно G 3. муз. сол: **tónina g dur** тоналност сол мажор; **tónina g moll** тоналност сол минор 4. *съкр.* от **gram** г (грам)

gabardén, -u м. *текст.* габардин

gábl, -u м. *остар. разг.* втора закуска (в 10 часа)

gag [ge-], **-u** м. *театр. филм.* гег

gajdoš, -e м. *диал.* гайдар

gala I нескл. ср. *разг.* официално облекло, тържествено облекло: **hodit se do ~e** *експр.* облека се официално, празнично

gala II неизм. прил. гала, тържествен: **~ představení** гала-представление; **~ večere** гала вечеря

galaktick|ý [-ty], -á, -é *астр.* галактичен, галактически; който се отнася до галактика: **~é mlhoviny** галактически мъглявини, мъглявини в галактиката

galán, -a м. *диал. и разг. експр.* мйл, любим, симпатия, гадже, приятел: **má už ~a** тя си има вече приятел

galánk|a, -y ж. *диал. и разг. експр.* мила, любима, симпатия, изгора, гадже, приятелка

galanteri|e, -e ж. 1. галантерия, кинкалория

2. галантерия, галантерийен магазин

galanteri|í, -í, -í галантерийен: **~í zboží** галантерийна стока, галантерия

galantně нар. галантно, любезно, учтиво, вежливо

galantn|í, -í, -í 1. галантен, любезен, учтив, вежлив 2. любовен: **~í dobrodružství** любовна авантюра 3. префинен, изящен (*в стил рококо*): **~í poezie** поезия в стил рококо

galantnost, -i ж. галантност, любезност

galaxi|e, -e ж. *астр.* галактика

galej|e, galej, -e ж. 1. галера, кораб 2. каторга:

být odsouzen na ~e осъден съм на каторга, на каторжна работа

galejnick|ý, -á, -é каторжен: **~á práce, dřina** каторжен труд и *прен.*

galejník, -a м. 1. гребец в галера 2. каторжник

galeri|e, -e ж. 1. галерия (*дълго и тясно помещение*) 2. галерия (*в театър*) 3. галерия (*сбирка от картини и статуи*): **Národní ~e** Национална галерия

galimatyáš, -e м. *експр.* галиматия, бъркотия

gallij|um, -a ср. хим. галий (Ga)

galon, -u м. 1. галон (*английска марка за течности и зърнени храни*) 2. галон (*ширит за украса*)

galoš|e, -e ж., обикн. мн. **galoš|e, -í** галош, галози

galusk|a, -y ж. *спец.* единична гума (*за състезателен велосипед*)

galvanick|ý [-ny-], -á, -é физ. галванически, галваничен: **~ý článek** галваничен елемент;

~é pokovování галванизиране, галванизация

galvanizac|e [-ny-], -e ж. *техн. мед.* галванизация

galvanizačn|í [-ny-], -í, -í *техн.* галванизационен

galvaniz|ovat [-ny-], -uji/разг. -uju св. и неств. *техн. мед.* галванизирам

gama *гама* (азбука): ~ **paprsky** гама-лъчѝ
gamaglobulin, **-u** *м. биол. мед.* гамаглобулин
gamaše *вж. kamaše*
gambit, **-u** *м. шахм.* гамбит
gambler [gem-/gam-], **-a** *м.* комарджия, маниак на игрални автомати, геймър
gam|e [gejm/gem], **-u** *м. спорт.* гейм
games|a, **-y** *ж.* компютърна игра
gamesník, **-a** *м.* страстен играч на компютърни игри, геймър
gang [ga-/ge-], **-u** *м.* банда гангстери, гангстерска банда, шайка
gangster [gangster/gengstr], **-a** *м.* гангстер
gangstersky [gangster-/gengstr-] гангстерски: ~ **vydírat** изнудвам по гангстерски начин
gangstersk|ý [gangster-/gengstr-], **-á**, **-é** гангстерски: ~ **á banda** банда гангстери, гангстерска банда, шайка
gangsterstv|í [gan-/gen-], **-í** *ср.* гангстерство
gangrén|a, **-y** *ж. мед.* гангрена
garanc|e, **garanci|e**, **-e** *ж. книж.* гаранция: **převzít ~i** поема гаранция
garančn|í, **-í**, **-í** гаранционен: ~ **í lhůta** гаранционен срѝк
garant, **-a** *м. книж.* гарант
garant|ovat, **-uji**/разг. **-uju** *несв. и св. книж. (со)* гарантирам, давам /дам гаранция (за нещо)
garáž, **-e** *ж.* гараж
garážmistr, **-a** *м.* управител на гараж
garáž|ovat, **-uji**/разг. **-uju** *несв. 1. (со)* гарирам
2. гарирам съм (за моторно превозно средство)
gard|a, **-y** *ж.* гвардия: **národní ~y** революционни отряди (през 1848 г.); **císařská ~a** императорска гвардия, стража; **stará ~a** старата гвардия, старата генерация, старото поколение; **mladá literární ~a** младото литературно поколение
garde I *нескл. ср. шахм.* шех: **dát ~** дам шах
gardedám|a, **-y**, *разг. garde II* *нескл. ж.* гърдедáма; дáма-придружителка (на млади девойки)
garderob|a, **-y** *ж. 1.* гардерѝб, гримѝорна (в театър) **2.** гардерѝб (дрехите на едно лице): **doplňit svou ~u** попълня гардерѝба си
gardist|a [-dy-], **-y** *м.* гвардѝец: **královští ~é** крálски гвардѝйци; **rudí ~é** червеноармѝйци
gardistick|ý [-dusty-] гвардѝйски; кѝйто се отнася до гвардѝец: ~ **á čepice** гвардѝйска фуражка
garnitur|a [-ny-], **-y** *ж. 1.* гарнитѝра, комплект: ~ **a prádla** комплект бельѝ; **vlaková ~a** вла-

оужти

кова композиция **2.** *разг.* група, състав, гарнитѝра: **druhá ~a** *театр. спорт.* втѝри състав
garsoniér|a [-ni-/ny-], **-y** *ж.* гарсонѝера; едностаен апартамент
garsonk|a, **-y** *ж. разг.* гарсонѝера; едностаен апартамент
gastri|tida [-ty-/ty-], **gastri|tis** [-tys], **-tidy** *ж. мед.* гастрѝт
gastronom I, **-a** *м. одуш.* гастрѝном, чревоуѝдник, лакомник
gastronom II, **-u** *м. неодуш.* гастрѝном (магазин)
gat|ě, **kat|ě**, **-í** *ж. само мн. 1.* *диал.* панталѝн, панталѝни (на народна носия) **2.** *експр. разг. и kařa|ta, gafa|ta, -t* *ср. само мн. а)* дѝлни гáщи **б)** панталѝн, панталѝни **в)** гашѝта, шѝрти
gauč, **-e** *м.* дивán, кушѝтка, канапѝ: **rozkládací, dvojlůžkový** ~ разтегáтелен дивán
gaudi|um, **-a** *ср. разг. експр.* весѝлие, забавлѝние: **k velkému ~u diváků** за развлѝчение на пѝбликата, за удовѝлствие на пѝбликата
gauner, **-a** *м. разг.* мошѝеник, разбѝйник, негѝдник, негодяй, измáмник
gaunersk|ý, **-á**, **-é** *разг.* мошѝенически, разбѝйнически, негѝднически, измáмнически: **to je ~é jednání** товá са мошѝенически постѝпки
gaunerstv|í, **-í** *ср. разг.* мошѝеничество, разбѝйничество; постѝпка на негѝдник
gay I [gej, gaj], **-e** *м.* гѝй, хѝмосексуалист, педерáст
gay II *неизм. прил.* кѝйто се отнася до гѝй, до хѝмосексуалист, до педерáст: ~ **klub** гѝй-клуб
gáz, **-u** *м. 1. текст.* газ **2. мед. жарг.** мáрля
gáz|a, **-y** *ж. мед.* мáрля: **sterilní ~a** стерилна мáрля
gazd|a, **-y** *м. диал. 1.* гáзда, стопánин, господáр **2.** чорбаджия
gazdĕnk|a, **gazdĕn|a**, **-y** *ж. диал. 1.* стопánка, господáрка **2.** чорбаджийка
gazd|ovat, **-uji**/разг. **-uju** *несв. диал. и експр.* вѝдя стопánство; стопánин съм
gazel|a, **-y** *ж. зоол.* газѝла (Gazella)
gazel|í, **-í**, **-í** кѝйто се отнася до газѝла: **lehký ~í krok** лѝка стѝпка на газѝла
gázov|ý, **-á**, **-é** **1. текст.** гáзов, воáлен **2. мед. жарг.** мáрлен: ~ **ý obvaz** компрѝс, преврѝзка с мáрля
gáž|e, **-e** *ж. остар.* заплáта (на щатен служител)

gážist|a, -y *м. остар.* слўжещ, слўжител
gejš|a, -y *ж.* гейша
gejzír, -u *м.* гейзер
gel, -u *м.* хим. гел
gen, -u *м.* биол. ген
generace|e, -e *ж.* генерация, поколєние
generační|í, -í, -í генерационен, поколєнчески:
 ~í **problému** проблемѣ на отношєния меж-
 ду поколєния; ~í **román** роман-хроника
generál, -a *м. воен.* генерал: **armádní** ~, ~ **ar-
 mádní** ~ генерал без армия
generalit|a, -y *ж. събир.* генералитет
generalizac|e, -e *ж.* генерализация, обобщєние
generaliz|ovat, -uji/разг. -uju *несв. и св. книж.*
 генерализирам; обобщавам/обобщя
generálk|a, -y *ж.* 1. разг. генералшабна кър-
 та (*географска карта в мащаб 1:200000*)
 2. *театр. жарг.* генерална репетиция 3. *техн.
 жарг.* генерален ремонт (*обикн. на моторно
 превозно средство*)
generálmajor, -a *м. воен.* генерал-майор
generáln|í, -í, -í 1. генерален, общ, всеобщ: ~í
stávka обща стачка, генерална стачка; ~í
oprava генерален ремонт (*на моторно пре-
 возно средство*); ~í **úklid** основно почи-
 вание; ~í **mapa** генералшабна карта (*географ-
 ская карта в мащаб 1:200000*); ~í **plná moc**
юрид. генерално пълномощно 2. генерален,
 главен: ~í **zkouška** генерална репетиция; ~í
ředitelství главна дирекция, главно управлє-
 ние; ~í **tajemník strany** генерален секретар
 на партия; ~í **štáb armády** генерален щаб на
 армия; ~í **prokuratura** главна прокуратура;
 ~í **konzulát** генерално консулство
generálplukovník, -a *м. воен.* генерал-пол-
 ковник
generálporučík, -a *м. воен.* генерал-лейтенант
generálsk|ý, -á, -é генералски: ~á **hodnost**
 генералски чин
generátor, -u *м. техн.* генератор: **plynový** ~
 газгенератор; **elektrický** ~ (**stejnoseměrný**)
 генератор за постоянен ток; динамо за прав
 ток; **elektrický** ~ (**střídavý**) генератор за про-
 менлив ток, алтернатор
genetick|ý [-ty-], -á, -é генетичен
genetik|a [-tu-], -y *ж.* генетика
genez|e, -e *ж. книж.* генезис, генеза, произход
genialit|a [-ny-], -y *ж.* гениалност
geniáln|í [-ny-], -í, -í гениален: ~í **myšlenka**,
nápad гениална идея; гениално хрумване; ~í
dílo гениална творба, шедевър

geniálnost [-ny-], -í *ж.* гениалност
genitál|ie [-ny-], -í *ж. само мн. анат.* гени-
 талии, полови органи
genitiv [-nyty-], -u *м. език.* генитив; родителен
 падеж: ~ **záporový** родителен падеж за отри-
 цание; ~ **přivlastňovací** родителен падеж за
 притежание; родителен притежателен; ~ **cel-
 kový, částečný** партитивен генитив
genitivn|í [-nyty-], -í, -í *ж.* генитивен; ро-
 дителен; който се отнася до родителен
 падеж: ~í **koncovka** генитивно, родително
 окончание; окончание за родителен падеж;
 ~í **vazba** генитивна, родителна конструкция
gění|us [-ny-], -a *м.* 1. гений, гениален човек:
hudební ~us музикален гений 2. *книж.* гє-
 ний, гениалност: **tvůrčí** ~us **národa** твор-
 чески гений на нация, на народ 3. гений, дўх
 покровител: **dobrý** ~us **českého národa** до-
 брийт дўх на чешкия народ
genocid|a, -y *ж.* геноцид
genre *вж. Žánr*
gentlemen *вж. džentlmen*
gentlemenský *вж. džentlmen*
geocentrick|ý, -á, -é геоцентричен
geodetick|ý [-ty-], -á, -é геодезичен, геоде-
 зически
geodezi|e [-de-/dé-], -e *ж.* геодезия, земе-
 мєрство
geofyzik|a, -y *ж.* геофизика
geofyzikáln|í, -í, -í геофизически, геофизичен
geograf, -a *м.* географ
geografick|ý, -á, -é географски: ~á **poloha**
 географско положение
geograf|ie, -e *ж.* география
geolog, -a *м.* геолог
geologick|ý, -á, -é геологичен, геологически;
 геоложки: ~é **období** геологически период,
 геологична ера
geolog|ie, -e *ж.* геология
geometr, -a *м.* земемєр, геодезист
geometrick|ý, -á, -é геометричен, геометрий-
 чески: ~á **řada** геометрична, геометрическа
 прогрєсия; ~ý **ornament** геометричен, гео-
 метрически орнамент
geometri|e, -e *ж.* геометрия: **analytická** ~e ана-
 литична геометрия; **deskriptivní** ~e дескрип-
 тивна геометрия; **prostorová** ~e стереомє-
 трия, пространствена геометрия; **rovinná** ~e
 планиметрия, равнинна геометрия
gepard, -a *м. зоол.* гепард (*Acinonyx*)
germanist|a [-ny-], -y *м.* германист; специалист
 или студент по германистика, по немска
 филология

- germanistický** [-nysty-], **-á, -é** германистичен, германистически; който се отнася до немска филология
- germanistik|a** [-nusty-], **-y ж.** 1. германистика
2. немска филология
- germani|um** [-mánu-], **-a ср. хим.** германий (Ge)
- germanizac|e** [-ny-], **-e ж.** германизация, германизиране, понемчване
- germanizačn|í** [-ny-], **-í, -í** германизаторски: **~í snahy** германизаторски стремѣжи; германизаторски домогвания
- germanizm|us, germanism|us** [-ny-], **-u м.** германизъм; немска заѣмка
- germaniz|ovat** [-ny-], **-uji/разг. -uju нескв. и св.** германизирам; понемчвам/понемча
- germánsk|ý, -á, -é** германски: **~é jazyky** германски езици; **~á filologie a)** немска филология **б)** германска филология
- geront, -a м.** човек от третата възраст, стар човек
- gerundi|um** [-dy-], **-a ср. език.** герундий, герундиум (*глаголно съществително име*)
- gerundiv|um** [-dý-], **-a ср. език.** герундив (*в лат.*)
- ges** нескл. муз. сол бемол
- gestapáck|ý, -á, -é** разг. *нейор.* гестаповски
- gestapák, -a м.** разг. *нейор.* гестаповец
- gestap|o, -a ср.** гестапо
- gestikulac|e** [gesty-], **-e ж.** жестикуляция, жестикулиране
- gestikulačn|í** [gesty-], **-í, -í** който се отнася до жестикуляция, до жестикулиране
- gestikul|ovat** [gesty-], **-uji/разг. -uju нескв.** жестикулирам
- gest|o, -a ср.** жест: **udělat ~o a)** направя жѣст, движѣние **б)** *прен.* направя жѣст, постѣпя великодѣшно
- ghett|o** [geto], **-a ср.** гѣто
- gibbon** [gibon], **-a м. зоол.** гибон (Hylobates)
- gigant I, -a м.** одуш. *книж.* 1. гигант, исполн: **pohádkový** ~ исполн от приказките 2. *прен.* гигант, гѣний
- gigant II, -u неодуш. книж.** гигант, кѣлос: **průmyslový** ~ промишлен кѣлос
- gigantick|ý** [-ty-], **-á, -é** гигантски: **~á stavba** гигантски строѣж
- gigantičnost** [-ty-], **-í ж.** гигантичност
- gigantizm|us, gigantism|us** [-tyzm-], **-u м. мед.** гигантизъм
- gilotin|a, -y ж.** гилотина
- gilotin|ovat, -uji/разг. -uju нескв. и св.** гилотинирам
- gin** *вж. džin*
- girland|a, -y ж.** гирлянда
- gis** нескл. ср. муз. сол-диез
- gladiátor** [-dy-], **-a м.** гладиатор
- gladiátorsk|ý** [-dy-], **-á, -é** гладиаторски: **~é hry** гладиаторски игри
- gladiolla** [-dy-], **-y ж., gladiol** [-dy-], **-u м. бот.** гладиѣла (Gladiolus)
- glagolice** *вж. hlaholice*
- glagolský** *вж. hlaholský*
- glajch|a, -y ж. жарг.** 1. докарване на строѣж до покрив 2. украсѣно дръвчѣ, поставено на покрив при довършване на строѣж
- glanc, -u м.** *малко остар. разг.* гланц, лѣстро, блясък: **ztratit ~** *прен.* загубя лѣстрото си
- glanc|ovat, -uji/разг. -uju нескв. малко остар. разг.** гланцирам, лѣстрѣвам, лѣскам
- glazé I** *неизм. прил.* гласѣ; направен от фина кожа: **~ rukavičky** ръкавички от фина кожа
- glazé II** нескл. ср. гласѣ; фина глѣдка кожа (*за ръкавици*)
- glazur|a, -y ж.** 1. *техн.* глазѣра, глеч 2. *готв.* глазѣра
- glejt, -u м. истор.** 1. конвѣй, охрана 2. открит лѣст; осигурѣтелно писмѣ, гарантиращо лична неприкосновеност
- globáln|í, -í, -í I.** глобален, цялостен, общ: **~í průmyslová výroba** глобално, ѣбно промишлено производство; **~í metoda čtení** *учил.* мѣтод на обучаване с чѣтене на цѣли дѣми (*не на срички*) 2. най-ѣбщ, повърхностен: **~í vědomosti** най-ѣбщи, основни знания
- glób|us, -usu/-u м. геогр.** глѣбус
- gloriet, -u м.** бесѣдка, павилиѣн (*в парк, в градина*): **rokokový** ~ бесѣдка, павилиѣн в стил рококо
- glorifikac|e, -e ж. книж.** глорификация, възхваляване, възхваля, прославяне, прослава, славослѣвие
- glorifik|ovat, -uji/разг. -uju нескв. и св. книж.** 1. (*коѣо, со*) възхвалявам/възхваляям, възхваля; прославям/прославя, славослѣвя (*някого, нещо*) 2. (*коѣо*) канонизирам (*някого*), провъзгласявам/провъзглася (*някого*) за светѣц
- gloriol|a, -y ж.** ореѣл, сияние
- glos|a, -y ж.** 1. белѣжка, забелѣжка, тълкуване, обяснение 2. *език.* глѣса, приписка
- glos|ovat, -uji/разг. -uju нескв. и св.** 1. коментирам, тълкувам: **~ovat události** коментирам събития 2. *език.* вписвам/впиша глѣси, правя/направя приписки
- glot** *вж. klot*

- gloxíni|e** [-ksíny-], -e *ж. бот.* глоксия (Sinningia)
- glukóz|a**, -y *ж. хим.* глюкоза
- glycerin**, -u *м. хим.* глицерин
- glycerinov|ý**, -á, -é глицеринов: ~é **mýdlo** глицеринов сапун
- glycid**, -u *м. хим.* глицид
- glycin** [-ín], -u *м. хим.* глицин
- glyptoték|a**, -y *ж.* глиптотэка
- gnóm**, -a *м. книж.* гном, джуджэ
- gnóm|a**, -y *ж. книж.* гнома; мъдра мисъл, афоризъм; сентенция
- gnomick|ý**, -á, -é гномически, гномичен: ~ý **prézens** *език.* гномически презентс, гномическо сегашно време
- gnosticism|us**, **gnosticism|us** [-ty- -zm-], -u *м. филос.* гностицизъм
- gnozeolog|e**, -e *ж. филос.* гносеология
- gobelín**, **goblén**, -u *м.* гоблен
- gobelínov|ý**, **goblénov|ý**, -á, -é гобленов
- gofr|y**, -ú *м. само мн.* гофрети
- gól**, -u *м. спорт.* гол: **dát** ~ вкарам гол
- golem**, -a *м.* „голем“ - глинен великан, оживен от магията на думите (*в пражката еврейска митология*)
- golf I**, -u *м. спорт.* голф
- golf II**, -u *м. геогр.* широк морски залив
- golfiště**, -ě *ср.* игрище за голф
- golfov|ý**, -á, -é *спорт.* който се отнася до голф: ~é **hřiště** игрище за голф
- golfsk|ý**, -á -é *геогр.* който се отнася до широк морски залив: **Golfský proud** Гълфстрийм, Голфшром
- Goliáš**, -e *м. библ.* Голиат
- gólov|ý**, -á, -é *спорт.* голов; който се отнася до гол: ~á **pozice**, **šance** голово положение, шанс за гол
- gondol|a**, -y *ж.* **1.** гондола (*лодка*) **2.** *авиат.* гондола (*в балон или планер*)
- gondoliér**, -a *м.* гондолиер
- gong**, -u *м.* гонг: **udeřit na** ~ удара гонг
- gordick|ý** [-dy-], -á, -é *само в съчет.* ♦ ~ý **uzel** гордиев възел
- goril|a**, -y *ж. зоол.* **1.** горила (Gorilla) **2.** *жарг. прен.* бодигард, телохранител
- gotajský** *в съчет.* ~ý **salám** *кулин.* готайски салам (*подобен на хамбургски салам*)
- gotick|ý** [-ty-] готически: ~ý **sloh** готически стил; ~á **klenba** готически свод; ~ý **oblouk** готическа арка
- gotik|a** [-ty-], -y *ж.* готика: **raná** ~a ранна готика; **pozdní** ~a късна готика
- gráci|e**, -e *ж.* **1.** *експр.* грациозна девойка, прелестно създание, красавица *и ирон.* **2.** *книж.* грация, изящност, прелест
- gracién|í**, **graciózn|í**, -í, -í грациозен, изящен, прелестен
- gradac|e**, -e *ж.* градация, степенуване
- grad|ovat**, -uj|/разг. -uju *несв.* **1.** *книж.* градирам, степенувам **2.** *техн.* градирам (*солени разтвори*)
- graf**, -u *м.* график (*схема, диаграма*)
- graffiti** [-ty], *нескл. ср.* графити, надписи със спрей по стени *и под.*
- graffitist|a** [-ty-], -y *м.* автор на графити
- grafick|ý**, -á, -é **1.** графически, графичен: ~á **úprava knihy** графично оформление на книга; ~é **řešení rovnice** графично решаване на уравнение **2.** полиграфически, полиграфичен: ~ý **průmysl** полиграфическа, полиграфична промишленост
- grafick|a**, -y *ж.* графичка
- grafik**, -a *м.* график
- grafik|a**, -y *ж.* **1.** *худ.* графика: **užitá** ~a приложна графика **2.** *език.* графика: ~a **starého rukopisu** графика на стар ръкопис, палеография
- grafikon**, -u *м. спец.* график: **železniční** ~ железопътен график
- grafit**, -u *м. минер. хим.* графит
- grafitov|ý**, -á, -é графитен
- grafolog**, -a *м.* графолог
- grafolog|e**, -e *ж.* графология
- graham**, -u *м.* *готв.* грахам (*диетичен хляб*)
- gram**, -u *м.* грам
- gramatick|ý** [-ty-], -á, -é граматичен, граматически: ~á **chyba** граматична, граматическа грешка
- gramatik|a** [-ty-], -y *ж.* граматика
- gramodesk|a**, -y *ж.* *жарг.* плоча; грамофонна плоча
- gramofon**, -u *м.* грамофон
- gramofonov|ý**, -á, -é грамофонен: ~á **deska** грамофонна плоча; ~á **hudba** музика от плочи, грамофонна музика
- gramorádi|o**, -a *ср.* радио грамофон
- gramotnost**, -i *ж.* грамотност
- gramotn|ý**, -á, -é грамотен
- gramov|ý**, -á, -é грамов; който се отнася до грам
- granát I**, -u *м. минер.* гранат (*полускъпоценен камък*): **český** ~ чешки гранат; пироп
- granát II**, -u *м.* граната, снаряд, бомба: **ruční** ~ *воен.* ръчна граната; **dělostřelecký** ~ сна-

ряд; оръдѣен снаряд; **hod ~em** хвѣрляне, мятане на граната

granátnický, **-á, -é** *остар.* гренадирски

granát *остар.* **гранат**

starý ~ *експр.* пиѣ катò смòк

granátovník, -u *м.* *бот.* нар; нарòво дѣрвò (Punica granatum)

granátový, -á, -é **1.** *минер.* гранатов; кòйто се отнася до гранат: **~ý náramek** гранатова грывна **2.** *воен.* гранатен, бòмбен: **~ý výbuch** гранатен взрив; **~ý trychtýř** яма от експлозия на граната **3.** гранатовочервѣн **4.** *в съчет.* **~é jablko** нар (*плод*)

grandiózní [-dy-], **-í, -í** грандиòзен, монументален, величествен

granit [-ny-], **-u** *м.* *минер.* гранит

grant, -u *м.* грант, субсидия (*за научен, културен, художествен проект*)

granulač[e, -e *ж.* *пец.* гранулация, гранулиране

granulovaný, -á, -é гранулиран: **~á hnojiva** *земед.* гранулирани тòрове

grapefruit [grejprfut], **grep, -u** *м.* *бот.* грѣйпфрут (Citrus paradisi)

grapefruitový [grejprfutový], **grepový, -á, -é** грѣйпфрутов: **~ý džus** сòк от грѣйпфрут

gratulace, -e *ж.* поздравлѣние, честитка: **vánoční ~e** кòледна честитка; **přijímat ~e** приѣмам поздравлѣния, благопожелания

gratulační, -í, -í поздравителен: **~í telegram** поздравителна телеграма; **~í arch** поздравително писмò; поздравителен адрѣс

gratulant, -a *м.* човѣк, кòйто честитѣ, кòйто поднася поздравлѣния

gratulantka, -y *ж.* женà, кòято честитѣ, кòято поднася поздравлѣния

gratulovat, -uji/разг. -uju *несв.* (*кòму; кòму k čemu*) поздравявам (*някого с нещò*), честитѣ (*нещò на някого*): **~ovat přáteli k narozeninám** честитѣ рождѣния дѣн на приятел

♦ **gratuloval jsem tě** *остар.* **мисòтòрòкòшòрò** виш! мòжеш да бѣдеш доволѣн (*че ти се размина*)

gravitací [-dy-], **-y** *ж.* *мед.* брѣменност

gravidní *прил.* *само ж.* *мед.* брѣменна

gravitovat, -uji/разг. -uju *несв.* *жарг.* гравирам

gravitace, -e *физ.* *астр.* гравитация, зѣмно притѣгляне

gravitační, -í, -í *физ.* *астр.* гравитациòнен, гравитачен: **~í síla** сила на зѣмното притѣгляне; **~í zákon** закòн за всѣòобщòто притѣгляне; **~í přehrada** *техн.* гравитациòнен язовир; **~í pompa** гравитачна пòмпа

gravitest, -u *м.* тѣст за брѣменност

gravitovat, -uji/разг. -uju *несв.* (*k čemu*) **1.** *физ.* гравитирам (*кѣм нещò*) **2.** *книж.* клоня (*кѣм нещò*)

grázl, -a *м.* *грубо* бандит, хулиган, негодяй

grázlovský, -á, -é *грубо* бандитски, хулигански, негодяйски: **~ý kousek** хулиганщина, бандитска постѣпка

grázlovství, -í *ср.* *грубо* бандитизъм, хулиганщина, хулиганство

greenwichský [grynuč-], **-á, -é** гринвички: **~ý poledník** *астр.* *геогр.* гринвички меридиан

gregoriánský, -á, -é грегориански: **~ý kalendář** *астр.* грегориански календар

grejcar *вж.* **krejcar**

grémium, -a *ср.* *икон.* бòрд на дирѣкторите

grenadin[a] [-dýna], **-y** *ж.* сирòп (*с газирана вода*)

grep, grepový *вж.* **grapefruit, grapefruitový**

grš[e, -e] *ж.* *разг.* парòгрòш ♦ **nestojitani**

za (zlámanou) ~i не струва пòкната парà; **dostat něco za ~i** кòпя нещò на безцѣница

gril, -u *м.* **1.** *готв.* грил, скàра **2.** ресторàнт с ястия на скàра, на грил

griláž, griliáž, -e *ж.* *готв.* гриляж, карамелизирана захар с ядки

grilovat, -uji/разг. -uju *несв.* пекà на грил, на скàра

grimas[a, -y *ж.* гримàса: **dělat ~y** правя гримàси; гримàсничà

griotka, -y *ж.* вишнòвка

grizzly, -ho *м.* *зоол.* грizzly (Ursus horribilis)

grobián, krobián, -a *м.* *разг.* грубиян

grobiánský, krobiánský, -á, -é *разг.* *експр.* грубиянски: **~é jednání** грубиянска постѣпка, грубиянско поведѣние

grobiánství, krobiánství, -í *ср.* *разг.* *експр.* грубиянство, грубост; грубиянско държанье

grog, -u *м.* *гrog*

groggy *неизм.* *прил.* *и нар.* *спорт.* грòги: **po té cestě jsem úplně ~** *разг.* *експр.* от товà пьгòване съм грòги, съвсѣм капнал

gros [gro] *нескл.* *ср.* *книж.* мнозинствò, оснòвна мàса: **~ národa** мнозинствòто от нарòда; **en** ~ ангрò, на ѣдро

groš, -em *л.* грòш ♦ **být bez ~e, nemít ani ~;** **smrdět ~em** *разг.* нямам пòкната парà; **žebrácký** ~ мàлко пари; **jidášský** ~ тридесет сребърника; **být na ~ jako ďábel, čert na hříšnou duši** стиснат съм, скьпѣрник съм, пинтия съм, щция съм; **цѣпа кòсьма на двѣ; mačkat, škrtit** ~ правя смѣтка на стотинката;

pro ~ by si nechal koleno vrtat стиснат е, скъпёрник е, циция е; цёпи косьма на две; **nehledí na ~** щедър е, не прави сметка на парите; **to nemá za ~ ceny; nestojí to ani za ~** не струва пукната пара; **má za ~ rozumu** няма ум за пет стотинки, за пет пари; няма ум, акъл, мозък в главата (си); **je jako za ~ kudla** (той) е много дребен, малък, ситен; същински фърфалак, завързак е; **je známý jako falešný ~ пейор.** него всички го знаят какъв е, колко пари струва **2. прен.** петно (на козина, на кожа на животно)

grošák, -a м. кон на ёдри тъмни петна
grošován|ý, grošovat|ý, grošovit|ý, grošat|ý, -á, -é който е с козина на ёдри тъмни петна (за кон)

grotesk, -u м. полигр. гротеск (печатен шрифт)

grotesk|a, -y ж. лит. худ. гротеска

groteskn|í, -í, -í гротесков, комичен

gum|a ж. каучук

na ~ навляза в същността на нещата; **začínat od ~u** започвам от (самото) начало, от а, бё;

je to z ~u dobrý člověk той е много, изключително добър човек; **polévka je ~ (ostatní je špunt)** поговорка сúpата е основно ядене

2. малко остар. чифлик, имение: **selský ~**

сёлски чифлик

grunt|ovat, -uj| разг. -uju нескв. **1. разг.** правя генерално почйстване; почйствам основно **2. худ. жарг.** грундирам; поставям грунд, основна (на платно)

gruntovní|, -í, -í **1. разг.** основен, генерален: **~í úklid** генерално, основно почйстване **2. малко остар.** който се отнася до имение; чифликчийски: **~í sedlák** чифликчий **3. остар.**

кадастрален: **~í kniha** кадастър; **~í daň** поземлен данък

grup|a, -y ж. **1. остар. разг.** група хора **2. хим. мат. геол.** група

gruzínsk|ý, -á, -é грузински

gruzínštin|a, -y ж. грузински език

gubernátor, -a м. губернатор, намёстник

guberniáln|í [-ny-], -í, -í губернский, намёстнически: **~í úřad** губернский учреждение

guberni|e [-ny-], -e ж. губерния

guberni|um [-ny-], -a ср. губернаторство, намёстничество

guerill|a [ge-], geril|a, -y ж. герила (гражданска война)

guláš, -e м. готв. гулаш: **segedínský ~** сёгедински

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gub|a ж. губа

gulášov|ý, -á, -é гулашов; който се отнася до гулаш: **~á polévka** гулашова супа, супа гулаш, гулаш-супа; **~á konzerva** гулаш в консерва

gum|a, -y ж. **1.** каучук: **surová ~a** суров каучук

2. гума: **měkká ~a (na vymazávání)** гума (за изтриване на мөлив); **píchnout ~u** разг. пукна, спукам гума (автомобилна и под.) **3.** ластик: **podvazková ~a** широк ластик (за жартуери и под.) **4.** дървесна смола: **arabská ~a** гума-арабика **5.** в съчет. **žvýkací ~a** дёвка; **6.** разг. презерватив

gumák, -u м. **1. разг.** гумирана мушамá за дёжд

2. жарг. каруца с гумени колелá

gumárensk|ý, -á, -é каучуков: **~ý průmysl** каучукова промишленост: **~ý závod** каучуков завод; завод за каучукови изделия

gumárenstv|í, -í ср. каучукова промишленост

gumárn|a, -y ж. каучуков завод; завод за каучукови изделия

gumičk|a, -y ж. умал. **1.** гумичка (за изтриване) **2.** ластиче **3.** гумичка (за уплътнение)

gum|ovat, -uj| разг. -uju **1.** нескв. изтривам с гума **2. нескв. и св.** гумирам

gumovk|a, -y ж. **1.** каучуков завод; завод за каучукови изделия **2. обикн. мн.** **gumovk|y, -ek** разг. гумени ботуши

gumov|ý, -á, -é каучуков, гумен: **~ý míč** гуме́на топка; **~á podrážka** гуме́на подмётка; **~é boty** гумени ботуши; **~é zboží** каучукови, гумени изделия

guru, -a и нескл. м. гу́ру, вожд, учител, авторитет

gust|o, -a ср. разг. **1.** вкус: **mít dobré ~o** има́м добръ вкус

2. наслада, удовольствие, вкус, мерак: **udělat něco s ~em** напра́ва не́що охот́но, с мерак

gubernantk|a, -y ж. по-рано губернáнтка

gubernér, -a м. **1.** губернáтор **2.** управител: **~ banky** управител на бáнка

gubernérsk|ý, -á, -é **1.** губернáторски **2.** управителски; който се отнася до управител

gymnast|a, -y м. гимнастик

gymnastick|ý [-ty-], -á, -é гимнастически: **~á cvičení** гимнастически упражнения

gymnastik|a [-ty-], -y ж. гимнастика: **sportovní ~a** спортна гимнастика; **moderní ~a** художествена гимнастика; **nápravná ~a** лечёбна, изправителна гимнастика

gymnastk|a, -y ж. гимнастичка

gymnazijní, -í, -í гимназиален: **~í studia** гимназиално обучение; **~í profesor** гимназиален учител

gymnazist|a, -у м. гимназист

gymnazistk|a, -у ж. гимназистка

gymnázium, -a ср. гимназия (учебно заведение и сграда): **klasické ~um** класическа гимназия; **reálné ~um** реална гимназия; **studovat na ~u** уча в гимназия

gynecolog, -a м. гинеколог

gynecologick|ý, -á, -é гинекологичен, гинекологически: **~é vyšetření** гинекологически преглед

gynecologi|e, -e ж. мед. гинекология

gynecoložk|a, -у ж. гинеколожка

gyps, -u м. разг. гипс: **mít nohu v ~u** кракът ми е гипсиран

gyp|s

т'п, глупав човък; дървена глава

gyros, -u м. донер, донер-кебап

H

h, **H** **1.** чешкият гърлен съгласен звук [h] и буквата **h**, която го обозначава **2.** [há] и há нескл. ср. название на съгласния звук [h] и буквата **h**: **vyslovit h** произнеса h; **napsat malé h, velké H** напиша малко h, главно H **3.** муз. сй: **stupnice H dur** гама сй мажор; **tónina h moll** тоналност сй минор **4.** съкр. от **haléř** халер (название на чешка монета)

ha I междум. **1.** а; ха; ах (за учудване, изненада, радост) **2.** хи; ха-ха; хо-хо (за презрение, присмех)

ha II мат. и под. ха (съкр. от хектар)

habaděj нар. разг. изобилно, много, бъл, сума, маца: **je tu místa** ~ тук има много място

habán I, -a м. разг. експр. върлина, дълг'ч, дан-галак

habán II, -a м. хъбан (моравски и словашки сектант-необанист)

habešsk|ý, -á, -é абисински, етиопски

habeštin|a, -у ж. абисински език

habilitace, -e ж. хабилитация, хабилитиране

habilitační, -í, -í хабилитационен: **~í práce** хабилитационен труд; **~í řízení** хабилитационна процедура

habilitovat, -uji/разг. -uju св. и неств. хабилитирам

habilitovat se, -uji se/разг. -uju se неств. и св. хабилитирам се

hábit, -u м. **1.** расо **2.** мантия, одѣжда **3.** експр. официални дрѣхи, официално облекло

habr, -u м. бот. габър (Carpinus)

habrov|í, **habř|í**, -í ср. събир. габърова гора

habrov|ý, -á, -é габъров

habří вж. **habroví**

habřin|a, -у ж. габърова гора

hač|at, -ám неств. дет. седя, сѣдам, чучам

háček I, -ka м. одуш. водач на лодка, прѣден гребѣц, кърмчия

háček II, -ku м. неоуш. **1.** кўка, кўкичка: **zavřít na ~ek** затвѣря с кўка (врата и под.) **2.** кўка (за плетене, ловене на бримки и под.) **3.** мѣжко тѣлено кѣпче **4.** риб. жарг. кўкичка за вѣдица **5.** език. „хачек“; кўкичка, ѣгълче (диакритичен знак от чешката азбука) **6.** разг. трўдност: в съчет. **je v tom ~ek** там има трўдност; **ta věc má ~ek** в работата има една трўдност, спѣнка, прѣпятствие

háčkovac|í, -í, -í който се отнася до плетене на една кўка

háčkován|í, -í ср. **1.** плетене на една кўка **2.** ръкоделие, плетено на една кўка; плетиво на една кўка

háčkovat, -uji/разг. -uju неств. **1.** плетя с една кўка **2.** кѣрмя (вадя с кука черва на пернати животни и под.)

hač|nout si, -nu si св. дет. сѣдна, чўчна

had I, -a одуш. **1.** змия: **uštíkl ho** ~ змия го ухапа

♦ **hád|it** неств. дет. **hád|it si ~a na prsou** храня змия в пазвата си **2.** гад, гадина (ругателство): **ty ~e!** гад! гад такъв! гадина! гадина такава!

had II, -u м. неоуш. техн. трѣбна серпентина

hadač, **hádač**, -e м. **1.** гадател, прорицател, врач, гледач **2.** който отгáтва (гатанки)

hadačk|a, **hádačk|a**, -у ж. **1.** гадателка, прорицателка, врачка, гледачка **2.** която отгáтва (гатанки) **3.** експр. караница, препирня, свáда, кавгá, разправия

hadačsk|ý, **hádačsk|ý**, -á, -é гадателски, прорицателски

hadačstv|í, **hádačstv|í**, -í ср. врачўване, гадáене, гледáне